

Postoje ke vzdělávání a potřeby romských dětí a mládeže mapuje nová analýza

01.02.2008

PRAHA [[NROS](#)]

Autor: [Hana Šilhánová](#)

Za finanční pomoci Evropské unie vznikla analýza postojů a potřeb romských dětí a mládeže v oblasti vzdělávání. Analýzu pro Nadaci rozvoje občanské společnosti (NROS) vypracovala společnost GAC spol. s r.o. pod vedením sociologa Ivana Gabala. Výsledky analýzy budou NROS použity pro přípravu grantového řízení v rámci programu Transition Facility 2006. Výzvu k podání žádostí o grant chce NROS vyhlásit na jaře, na projekty neziskových organizací bude rozděleno 430 000 €.

Cílem analýzy v první fázi bylo na vzorku škol vytvořit ilustrativní statistický obrázek romských dětí a mládeže podle věku a pohlaví. V druhé fázi společnost GAC zkoumala hlavní faktory, které mají vliv na neúspěšnost vzdělávání romských dětí a mládeže. „Výzkum potvrdil hypotézu, že romské děti jsou výrazně méně úspěšné než děti pocházející z majoritní populace. Z každých deseti zkoumaných romských chlapců a deseti zkoumaných romských dívek, kteří nastoupili na základní školu, se ve své původní třídě udrželi pouze tři chlapci a polovina dívek,“ řekl jeden z autorů zprávy Jan Snopek. Zbylé děti podle něj alespoň jednou opakovaly ročník nebo přešly do speciální třídy či školy. Velká část romských dětí není dostatečně připravena na zahájení školní docházky a jejich handicap není dostatečně kompenzován nabídkou předškolního vzdělávání. „Největší nevýhody představují především nedostatečná znalost českého jazyka a rodinné prostředí, které romské děti na školní docházku většinou nedokáže připravit,“ tvrdí Snopek. Romské děti mají nízké profesní aspirace, nevěří, že získají prestižní povolání také proto, že jim většinou chybějí pozitivní vzory. Na druhé straně prostředí škol většinou neumí romské děti přátelsky přijmout a motivovat k překonání jejich znevýhodnění.

Závěry z výzkumu je nutné považovat za pouhou sondu provedenou na omezeném vzorku devíti vybraných škol, výzkum nelze vnímat jako reprezentativní. Navzdory tomu analýza nabízí některá zajímavá zjištění a poskytuje alespoň hrubou představu o trendech a problematických bodech ve vzdělávacích trajektoriích romských dětí, mj. i díky tomu, že se autorům podařilo získat některá dosud nedostupná data.

„Transition Facility 2006 bude posledním grantovým programem využívajícím finanční prostředky z programů Transition Facility financovaných Evropskou unií. Jsme rádi, že program je zaměřený právě na podporu integrace romské menšiny, tedy na oblast, která je NROS blízká,“ uvedla ředitelka NROS Hana Šilhánová. Udělené granty by měly prostřednictvím aktivit neziskových organizací pomoci nastartovat řešení některých z identifikovaných problémů alespoň na lokální úrovni. Autoři analýzy dále doufají, že nově získaná data budou využita i relevantními institucemi a dalšími zájemci z řad odborné veřejnosti. Analýzu její autoři prezentovali na semináři, který dnes za účasti odborníků proběhl na půdě Zastoupení Evropské komise. Text analýzy je v plném znění ke stažení na webových stránkách NROS i GAC.

Nadace rozvoje občanské společnosti je největší nadací v ČR, a to především z hlediska objemu rozdělených grantů na projekty neziskových organizací – ročně jde o více než 100 milionů Kč. Má dlouholetou zkušenost s administrací programů EU (Phare, Transition Facility, Globální granty z Evropského sociálního fondu), je pořadatelem velmi známé veřejné sbírky Pomozte dětem a realizuje další programy ze soukromých zdrojů. Dlouhodobě se orientuje na problematiku lidských práv s důrazem na řešení problémů soužití Romů a většinové společnosti. Více informací na www.nros.cz.

Kontakt: Hana Šilhánová, tel.: 227 217 212, e-mail: hana.silhanova@nros.cz

Zakladatelem GAC spol. s r.o. je sociolog Ivan Gabal. Podstatnou část činnosti společnosti GAC představují sociologické, komunikační, mediální i politické analýzy, pro něž využívá řadu různých typů výzkumů. Provádí analýzy kvantitativních dat založené na vícerozměrných statistických metodách, hloubková kvalitativní šetření i obsahové analýzy mediálních sdělení a dokumentů. Více informací na www.gac.cz.

Kontakt: Ivan Gabal, tel.: 233 321 185, e-mail: gac@gac.cz